

Силабус курсу

Політологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Фінанси»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

канд. політ. н., доцент **Томахів Володимир Ярославович**

Контактна
інформація

wtomahiv@ukr.net +380673540250

Опис дисципліни

Дисципліна «Політологія» спрямована на вивчення сутності, історії та теоретичних засад політичної сфери суспільного життя, методології діяльності і поведінки основних суб'єктів політики: від громадянина і місцевої громади – до держави і нації загалом, формування вмінь давати принципову характеристику політичним вченням та політико-ідеологічним доктринам, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, суб'єкти і об'єкти політики, знати права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів, уявлення про процеси міжнародного політичного життя, геополітичну обстановку, статус і роль України в сучасному політичному світі, володіти навичками політичної культури, вміти застосовувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності.

Структура курсу

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Політологія як наука. Поняття політики та політичної діяльності	Розкрити сутність політики, її соціальні функції проаналізувати причини й умови формування політичної сфери суспільного буття. Охарактеризувати особливості предмету, категоріального апарату та методів дослідження. Дослідити зародження та етапи розвитку політичної науки в світі та Україні, її соціальні функції зростання ролі в умовах сучасного цивілізаційного процесу. Розкрити зміст, мотиви та охарактеризувати основні різновиди політичної діяльності.	Поточне опитування
	Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	Проаналізувати витоки та основні етапи зарубіжної політичної думки. Політичні погляди стародавнього Сходу. Політична думка Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Політико-релігійні погляди Середньовіччя. Політичні вчення епохи відродження та реформації. Н. Макіавеллі – фундатор світської політичної науки. Політична думка Нового часу. Охарактеризувати процес формування політичної думки в княжу добу історії України, політичні ідеї періоду козаччини	

		та гетьманської держави, національне відродження і розвиток української політичної думки в XIX – початку XX ст., українську політичну думку після національно-визвольної революції 1917–1921 рр.	
2 / 2	Тема 3. Політична система суспільства, місце і роль у ній держави.	Розкрити сутність політичної влади, її суб'єкт-об'єктна модель. Проаналізувати поняття, структуру та функції політичної системи суспільства, теоретичні засади взаємодії політичної системи із середовищем. Показати роль держави як політичного інституту політичної системи.	Поточне опитування
2 / 2	Тема 4. Громадянське суспільства. Політичні партії, громадські об'єднання та рухи	Розглянути поняття, генезу, основні принципи та інститути громадянського суспільства. Охарактеризувати політичні партії та інші добровільні об'єднання громадян, їх роль в системі громадянського суспільства. З'ясувати особливості взаємодії громадянського суспільства і держави в умовах різних політичних режимів., в т.ч. в умовах сучасного українського суспільства.	
2 / 2	Тема 5. Політичні еліти і лідерство	Проаналізувати поняття та сучасні концепції політичної еліти з'ясувати її структуру та функції. Розглянути місце і роль політичної еліти в системі національної еліти. Розкрити зміст поняття «політичне лідерство» та з'ясувати засади його типології. Охарактеризувати стан політичної еліти та політичного лідерства в сучасній Україні.	
2 / 2	Тема 6. Політичні режими. Особливості сучасної демократії.	Розкрити поняття політичного режиму, його роль в забезпеченні керованості суспільством та досягнення суспільної мети. Виявити та проаналізувати критерії типології політичних режимів та їх основні різновиди: демократичний режим авторитаризм, тоталітаризм. З'ясувати причини проявів авторитаризму в політичному житті сучасної України. Проаналізувати принципи та моделі демократії, роль в функціонуванні виборчих систем та парламентів.	Поточне опитування
2 / 2	Тема 7. Основи етнополітичної та міжнародної політики	З'ясувати зміст поняття «нація», «національні меншини» «етнополітика». Охарактеризувати конституційні засади та реалії етнополітичної політики сучасної української держави. Дослідити феномен націоналізму етнічних меншин та проявів сепаратизму. Розкрити зміст понять «зовнішня політика держави» «міжнародні відносини», «міжнародна політика» та «геополітика». Проаналізувати основні міжнародні урядові організації: ООН Рада Європи, Європейський Союз, ОБСЄ та статус України.	
2 / 2	Тема 8. Політико-ідеологічні системи та політична культура..	З'ясувати зміст понять: « політична свідомість», « політична ідеологія» та «політичної психології». Розглянути ідеологічний плюралізм як важливі принципи функціонування сучасної демократії та охарактеризувати основні політико-ідеологічні системи сучасності: лібералізм, консерватизм, соціал-реформізм та комунізм. Охарактеризувати сутнісні риси, структуру, функції та типологію політичної культури, її особливості в Україні.	
2 /	Тема 9. Політичний	Розкрити зміст політичного менеджменту як науки та різновиду політичної діяльності. Охарактеризувати такі його	

менеджмент та маркетинг. Політичні технології.	різновиди, як менеджмент виборчої кампанії, партійний менеджмент та менеджмент в органах влади й управління. З'ясувати особливості політичного маркетингу, його роль в дослідженні політичного ринку, його формування і трансформації. Дати оцінку нормативним та девіантним політичним технологіям, їх використання в політичному процесі в Україні.	
--	---	--

Літературні джерела

1. Гончарук-Чолач Т., Томахів В. Історія українських та зарубіжних політичних вчень: навч. посіб. Тернопіль, ВПЦ «Університетська думка», 2025. 228 с.
2. Дизайн публічної політики : навч. посіб. / [С. С. Бульбенюк, В. А. Гапоненко, Н. А. Бабарикіна та ін.] ; за заг. ред. Бульбенюк С. С. ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. Київ : КНЕУ, 2025. 146 с.
3. Дронов В. Міжнародні відносини та світова політика : навч.-метод. посіб.; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 131 с. URL: [http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23460ISBN 978-966-928-880-6](http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23460ISBN%20978-966-928-880-6)
4. Міщенко А.Б. М Політологія: Навч. посіб. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2021, 102 с.
5. Неліпа Д. В. Системний аналіз в політології: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2023, 304 с.
6. Остапець Ю. Політичні партії і партійні системи. / Ю.Остапець, А.Ключкович, Я. Ярош. Основи громадянського суспільства та політичних знань: навч.посіб. Суми: Унів.кн., 2023.
7. Політичне лідерство : навчальний посібник / В. А. Гапоненко, С. С. Бульбенюк, Н. М. Довганик та ін. К.: КНЕУ, 2021. 324 с.
8. Політичні технології в сучасних владних процесах : навчальний посібник / В. Ф. Смолянчук, С. С. Бульбенюк, Ю. М. Манелюк та ін. К.: КНЕУ, 2021. 328 с.
9. Політологія: навч. посібн. / Т. В. Гончарук-Чолач, О.М.Рудакевич, В. Я. Томахів, М. І. Гурик, Р. Ю. Чигур / За ред. Т. В. Гончарук-Чолач. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2025. 219 с.
10. Практична політологія / Бульбенюк С.С., Довганик Н.М., Зайцева З.І. та інші / К.: КНЕУ, 2022. 328 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1qysh-k8bBzhVltheBAUbOHyrGsGWPoOpS/view>
11. Сучасні політичні процеси : навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти. / уклад.: Л. Кормич, І. Милосердна, А. Прохоренко ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2023. 58 с.
12. Тетарчук І. Дяків Т. Політологія. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр учбової літератури, 2021, 160 с.
13. Introduction to Political Science. / Mark Carl Rom, Georgetown University; Masaki Hidaka, American University, Rachel Bzostek Walker, Collin Colleg. OpenStax Rice University, 2022. 626 p. URL: [Introduction to Political Science](https://openstax.org/r/introduction-to-political-science)
14. Types of Political Systems. University of Regina. Pressbooks. URL: <https://web.archive.org/web/20221022061920/https://opentextbooks.uregina.ca/sociology/chapter/14-2-types-of-political-systems/#:~:text=The%20major%20types%20of%20political,and%20instead%20rule%20through%20fear.>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої

дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни **“Політологія”** визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредит

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з усіх оцінок, які здобуті на практичних заняттях	Письмова робота, яка охоплює всі теми модуля, яка складається із 4 розгорнутих запитань, за правильну відповідь на кожне із яких студент може отримати 25 балів, що в підсумку дає максимально 100 балів	Оцінка визначається в кінці тренінгу за результатами обговорення	Оцінка визначається як середнє арифметичне за: написання реферату за обраною темою та роботу з проблемними завданнями, на основі чого потрібно результати роботи оформити у вигляді наскрізного завдання

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

